

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44747
Nom	Principi general de llibertat: Dret penal del risc. Expansió i proporcionalitat
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2230 - M.U. en Garanties Penals i Delictes Socioeconòmics	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2230 - M.U. en Garanties Penals i Delictes Socioeconòmics	5 - Els drets fonamentals en el sistema penal	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CARBONELL MATEU, JUAN CARLOS	72 - Dret Penal

RESUM

En esta asignatura se estudiará: La libertad como valor superior del Ordenamiento jurídico. La prohibición de exceso. Derecho penal del riesgo. Expansión del derecho penal. El Derecho penal del enemigo.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es necesario ser graduado/a o licenciado/a en Derecho o Criminología

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2230 - M.U. en Garanties Penals i Delictes Socioeconòmics

- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.
- Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.
- Ser capaces de obtener y de seleccionar la información y las fuentes relevantes para la resolución de problemas, elaboración de estrategias y asesoramiento en el marco de la delincuencia socioeconómica con respeto a las garantías penales sustantivas y procesales.
- Conèixer i usar amb fluïdesa les categories, institucions i procediments rellevants per a cada cas conciliant els elements relatius als delictes socioeconòmics amb els drets fonamentals.
- Elaborar i manejar els escrits, informes i tècniques d'actuació més idonis per als problemes suscitats en el pla de la criminalitat socioeconòmica davall la premissa de les garanties essencials.
- Ser capaços d'integrar-se en equips, assumint distintes funcions, tant directives, com específiques i de suport.
- Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir-los i extraure les conclusions més rellevants.
- Adquirir i comprendre els coneixements especialitzats en matèria de fonaments i garanties penals i delictes socioeconòmics que permeten desenvolupar habilitats d'anàlisi, síntesi, interpretació i argumentació en eixe context.
- Adquirir los conocimientos y las habilidades necesarios para la búsqueda de bibliografía, y para la organización, análisis, síntesis y evaluación de la misma, siendo capaces de elaborar argumentos y emitir conclusiones que permitan realizar con éxito la actividad investigadora en las materias propias del Máster.

- Adquirir habilitats d'anàlisi, síntesi i avaluació que capaciten per a emetre juís de valor en el si d'un debat jurídic en matèria de fonaments i garanties penals i delictes socioeconòmics.
- Adquirir habilitats d'avaluació i síntesi que permeten expressar per escrit i defensar públicament les conclusions obtingudes en la labor d'investigació desenvolupada en matèria de garanties penals i delinqüència socioeconòmica.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Mediante esta materia los estudiantes adquirirán una formación amplia sobre los derechos fundamentales en el sistema penal y singularmente de aquellos que atañen a la delincuencia socioeconómica. Mediante esta asignatura conocerán las últimas tendencias del llamado Derecho penal del riesgo y su repercusión en detrimento de la libertad y del principio de proporcionalidad, examinando en particular esos efectos negativos en las normas que prevén delitos socioeconómicos.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El principi general de llibertat: dret penal del risc. expansió i proporcionalitat

- 1.La llibertat com a valor superior del Ordenamiento jurídic. El llibre desenvolupament de la personalitat, fonament del ordre polític i la pau social (art. 10 CE).
- 2.La prohibició d'exces. Fundamentació dels límits a la llibertat. El llatamado Dret penal mínim o principi d'intervenció mínima. El principi de proporcionalitat.
- 3.Dret penal del risc. Funció preventiva del Dret penal: la intervenció ex ante. La posada en perill de béns jurídics com a objecte de la norma penal. Classes de perill.
- 4.Expansió del dret penal. Els béns jurídics supraindividuales. Especial referència al Dret penal socioeconòmic. ¿Varias velocidades?
- 5.El Dret penal del enemic. Dignitat i igualtat com a pilars del Estat de Dret.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	21,00	100
TOTAL	21,00	

METODOLOGIA DOCENT

Tareas formativas del proceso de enseñanza-aprendizaje previas a la interacción en el aula.

Tareas formativas del proceso de enseñanza-aprendizaje en el proceso de interacción en el aula.

Se desarrollarán las siguientes actividades formativas:

- Docencia teórica en aula.
- Debate en aula sobre materiales previamente facilitados mediante el aula virtual, consistentes en resoluciones judiciales, textos normativos y doctrinales, etc.
- Prácticas en aula sobre supuestos previamente entregados a los/las estudiantes para su resolución individual o en grupo.
- Preparación individual o en grupo de los supuestos y materiales a debatir en el aula.
- Tutorías y discusión con profesores/as.
- Estudio y preparación de la prueba o dictamen escritos para evaluación.
- Realización de la prueba o dictamen.
- Asistencia a conferencias.

AVALUACIÓ

Evaluación de una prueba o dictamen final sobre la materia: 70 %

Evaluación continua: se valorará la participación, resolución de casos, comentarios de sentencias, etc.: 30 %

La calificación de la evaluación continua se mantendrá, en su caso, para la segunda convocatoria. Si el/la estudiante tuviese que matricularse de nuevo en la signatura habrá de cumplir de nuevo los requisitos de la evaluación continua

REFERÈNCIES

Bàsiques

- COBO DEL ROSAL, M./VIVES ANTON, T. S.: Derecho Penal. Parte General. 5ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 1999.
- CARBONELL MATEU, J. C.: Derecho penal: concepto y principios constitucionales, Tirant lo Blanch, 3ª edición, Valencia, 1999.
- ORTS BERENGUER, E./GONZÁLEZ CUSSAC, J. L.: Compendio de Derecho Penal. Parte General, 8ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019.
- COBO DEL ROSAL, M./VIVES ANTON, T. S.: Derecho Penal. Parte General. 5ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 1999.
- MIR PUIG, S.: Derecho Penal. Parte General, 10ª edición, Reppertor, Barcelona, 2016.
- MUÑOZ CONDE, F./GARCIA ARAN, M.: Derecho Penal. Parte General, 10ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019
- VIVES ANTÓN, T.S.: Pensar la libertad, Valencia, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019.
- QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.)/MORALES PRATS, F. (Coord.): Comentarios al Código penal español, 7ª edición, Aranzadi, Pamplona, 2016.
- CORCOY BIDASOLO, M./MIR PUIG, S.: Comentarios al Código penal, Tirant lo Blanch, Valencia, 2015.
- VIVES ANTON, T.S.: Fundamentos del sistema penal, 2ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2011.